

СОВЕТСКО-ФИНСКЭ ХАРИЛСААНУУД ТУХАЙ

Стын 25-да Стокгольмдо Финскэ элшэн түлөөлэгсэ господин Гриппенберг гэгшэ гадаада хэрэгүүдэй мигосподин Энкелийн эльгээр дурсагдаһан мэдүүлгэ Финскэ элшэн түлөөлэгшэ Коллонтайда баруулан габал:

Финскэ болол эбтээ орохо гү, али эб найрамдал зотухай Финлянди болон Союзай хоорондо хэлхын тулада Финскэ правительствна делегацие хүлээн гуйжа. Танаар дам советскэ правительство даха хэрагы Финскэ рескын президент болон Фин правительство Стокгольмдо Финскэ республикын мигосподин Гриппенберг гэгсэтомилбо гэжэ Танай анхэмдүүлэхэ хубитай байнаб»

Энхээ гадна, господин Гриппенберг болбол А. М. Коллонтайда вербальна (бэшгээр элшэн аад, гар табилаггүй) баруулба, тэрээн соонь гэжэ хэлэгдэб гэхэдэ, Финскэ республикын президент стын 17-до германска элчлерай даалгаварар эрхэ уулзаһан фельдмаршал Кейттель гэгшэдэ би хариань президент байһан германска правительствна уулга абажа хэдсээн тэрэнтэй ямаршье хол байһаб гэжэ тоолоноб гэмээ нэм» гэхэн байгаа.

Энэй дашарамда советскэ правительство Финскэ правительствода илгэжэ дамжуулагдугуула августын 29-дэ даалгавар габал:

Советскэ правительство хэр Финскэ правительствын доор дурсагдаһан условинуудыг ороожэ абаха юм байгаа Финскэ правительствын илгэе угтан абажа шадаха габал:

Финскэ правительство Германи холбоо барисаагаа таһал советскэ правительствын энэ хэлхы Финскэ правительствын элшээн абаһан сэгһаа хойшөр неделийн турша соо захань байгша оной сентябр 15-һаа оройтонгүй

Финляндда байгаа Германин сэрэгүүдыг гаргажа абаашаа тухай эрилтэ хэбди гэжэ олондо дуудахаар мэдүүлхэ ёһотой. Хэрбээ Германин дурсагдаһан болзор соо Финляндиһаа сэрэгүүдэ татажа абаашаагүй юм хаань немецкэ сэрэгүүдэй буу зэбсэгынь хуряжа абаад, плендэ абтаһан сэрэгэйхид болгожо, тэдэниие союзнигуудта дамжуулан үгэхэ ёһотой.

Хэрбээ Финскэ правительствын энэ уридшалан дурдахан условнио дүүргээд байгаа юм хаань советскэ правительство болбол эбтээ орохо гү, али эб найрамдал зохёохо тухай гү, али тэрэ хоёрые сугтань абажа хэлсээ хэлхын тулада Финскэ правительствын делегацие Москвада хүлээн абахаһаа аргахагүй».

Тинхэ зуураа, советскэ правительствын харюунь английскэ правительстватай зүбшөн хэлсэгдэһэн ба США-гэй правительствын зүгһөө ямаршье аргалта байгаагүй гэжэ господин Гриппенбергтэ мэдээсэгдэ һэн.

Сентябрийн 2-то господин Гриппенберг болбол Финскэ президент Маннергеймын хандаһан бэшгэе А. М. Коллонтайда дамжуулан үгэбэ. Энэ бэшгэ соогоо Финскэ президент болбол советскэ правительствын уридшалан дурдахан условни тухай харюуе абахаһаа бүри түрүүн Финскэ правительство хадаа Финскэ газарай нэгэ (урда) захата германска сэрэгүүдыг Финлянди өөрөө һайн дураараа нүүлгэжэ гү, али хууляар таһалан абахаа байна гэжэ дурдахаба. Тэрээнһээ гадна, Финскэ президентын хандаһа бэшгэ соонь фронтын нэгэ (урда) захатай хэлхэ болжо, 1940 ондо тогтоһон советско-Финскэ хилэ тээшэ Финскэ сэрэгүүдыг гэдэргэнь татажа абаашаад, энэ лийн дээрэ советскэ сэрэгүүдыг абаашаа тухай дурдахагдаһан байгаа.

Германитай холбоо барисаагаа таһалха тухай Финскэ правительствын мэдүүлгэе совосхохо гэхэн советскэ правительствын эрилтэе Финскэ президентын хандаһан бэшгэе советскэ правительствоһаа харюу абтаһанай бүүлээр хэгдэхэ юм гэжэ госпо-

дин Гриппенберг нэмэжэ хэлээ. Тэрээнһээ гадна господин Гриппенберг болбол Финляндийн хойто зүгтэ байгаа немецкэ сэрэгүүдэй буу зэбсэгынь хуряаха тушаа дурдахагдаһан дайн байлдаануудта мүн лэ Финүүд хабаадалсахаар бэлэн байна, зүүгөөр энэ хэрэгтэ туһаламжа үзүүлхэ болон сэрэгүүдэй тааралдуулан хүтэлхэ тухай Москва ошожо, советскэ сэрэгэй командованитай хөөрөлдэхэ ханаатай байһабди гэжэ хэлэһэн байгаа.

Энэ һүүлшын Финскэ мэдүүлгэдэ советскэ правительства сентябрийн 3-да харюу үгэһэн байна. Тэрэ харюу соонь юун гэжэ хэлэгдэб гэхэдэ советскэ правительство дээрэ дурсагдаһан условинуудыг Финскэ правительство абаха зэргэтэй гэжэ баахдаһан байна гэбэл: Финскэ правительство бидэнэр Германитай холбоо барисаагаа таһалаад сентябрийн 15-һаа оройтонгүй Финляндийн газар дээрһээ немецкэ сэрэгүүдыг гаргажа абаашахынь эринэ, гэхэ зуураа хэрбээ германска сэрэгүүдэй Финляндиһаа дурсагдаһан болзор соо гаража ошоо юм хадаа, тэдэнэр буу зэбсэгээ хуряагдаад плендэ абтаһан сэрэгэйхид боложо союзнигуудта дамжуулан үгэхэ болово гэжэ олондо дуудлахаар мэдүүлхэ ёһотой. Мүн тэрэ советскэ харюу соонь хэрбээ Германин өөһэдэһынь сэрэгүүдыг Финляндиһаа сентябрийн 15 хүртэр гаргажа абаашаагүй юм хаань, советскэ правительство болбол немецкэ сэрэгүүдэй буу зэбсэгынь хуряжа абажа хэрэгтэ Финскэ армияда туһаламжа үзүүлхэ байна. Тинхэ зуураа советскэ правительство хэрбээ дээрэ дурсагдаһан условинуудыг Финскэ правительствын дүүргээд байгаа юм хаань, Финскэ правительствын дурдахан фронтын урда захата дай хэлхэ болжо бид гэжэ зүбшөөрбэ. Советскэ правительство болбол үлэгшэ хамаг бүхы асуудалууд эбтээ орохо тухай хэлсээ хэлэ ведэ шийдэхэгдэхэ ёһотой гэжэ хэлэһэн байха юм.

СССР-эй НАРНОМИНДЕЛЭЙ ИНФОРМБЮРО

ХУРЯАЛГЫЕ ЭРИД ХУРДАДХАЙ!

1944 оной үргаса хуряалга хүдөө-ажалай продуктуудыг үлгэх тухай СССР Союзпарком ба ВКП(б)-гэй тогтооло болбол тарыхуу гүрэндэ тушаалгануудыг болзор соо эрхымтайгаар дүүргэхые колхоз, МТС болон пратийна, гагдалангай оргалуудһаа эриайна.

Зарим колхоз, совхоз МТС-үүд энэ тогтоолыг үлгэ хэрэгтэ хойрог ноб хандаһанһаань боложо реска дотор тарыхууряалга татагүйгөөр абуулагджа эи. Сентябрьн 1-эй млар республика дотор тарыхууряалгын түсэб мина 15,5 мт дүүргэгдэһэн байба.

Зэдэ, Сэлэнгэ, Кабанск, Ярууна-Бяқтын аймагууд хуряалгаар илангаяа гээгдэнхэй. Эдэ аймагууд түсэбөө 5,4-һөө абаад мина 10,3 процент хүртэр дүүргэһэн байха юм.

Олонхи машинно-тракторна станцинууд мүнөө хүртэр хуряалгадаа хүсэд шийдэжэ ороодуу зангаараа, Кяхтын, Хорин, Суултын, Итанцын, Закамонай МТС-үүд нэгашые гектар тарыхууряагаадүй байһаниннь харша абадал мүн. Зэдын аймагта оройдоо 4 комбайн хүдэлмэрилнэ. Эндэхн 3 МТС хамтадаа 18 га хуряанхай. Мүн зарим аймагууд хуряалгын зэмсэгүүдыг бүтэдынь поли дээрэ гаргаагүй байна. Кяхтын, Бударын, Сэлэн-

гын аймагуудай үсөөн бэшэ колхозууд жатка, лобогрейкэ гэхэ мэтын машинануудайнгаа арай гэжэ хахадын хуряалгада гарганхай. Тэрэшэлэн гараар хуряаха ябадал хүсэд эмхидхэгдээгүй байха юм.

Хуряалгын хангалтагүйһөн боложо, тарыхууряалга нобшорожо байна. Хэжэнгэ, Бичура, Баргажан, Бударын аймагууд тарыхууряа сохяогоо эхэ удаан ябуулана.

Үдэр ерэхэ бүри саг ошожо байна. Тинмэнээ хуряалгын хүдэлмэринүүдыг шангалдахын тулада колхоз, совхоз, МТС-үүдээр бид байгаа бүхы боломжонуудыг хэрэглэхэ хэрэгтэй.

Августын 20-һоо 31 хүртэр болоһон довтолгото байлдаануудай үедэ дайсанай гээлтэ ба 2-дохи болон 3-дахн Украинска фронтнуудай сэрэгүүдэй трофей

Армийн генерал МАЛИНОВСКИЙН командалжа байһан 2-дохи УКРАИНСКА Фронтын сэрэгүүд байгша оной августын 20-һоо 31 хүртэр довтолгото байлдаануудыг хэжэ байһан саг соогоо дайсаные сэрэг болон техникынь талаар доро дурсагдаһан гээлтэдэ оруулан байна гэбэл:

ҮГЫ ХЭНЭН юмэнь: 157 самолёт, 286 танк болон самоходно ехэ буунууд, элдэб калибрын 1.416 ехэ буу, 736 миномёт, 2.454 пулемёт, 101 хулгта машина болон транспортёрнууд, 14.456 автомашина, сэрэгэй ашаануудтай 3.252 повозко болон. Дайсан 100.000 шахуу солдат болон офицерүүдэ мина алуулжа гэбэл.

Мүн энэ үе соо 2-дохи УКРАИНСКА Фронтын сэрэгүүдэй БУЛАН АБААН трофейнь: 49 самолёт, 250 танк болон самоходно ехэ буунууд, элдэб калибрын 1.260 ехэ буунууд, 21.285 миномёт, 8.951 пулемёт, 62.669 винтовка ба автомат, 112 хулгта машина болон транспортёрнууд, 12.103 автомашина, сэрэгэй ашаануудтай 10.984 повозко, 12.447 алуу моря, 188 паровоз, түмэрэмай 5.493 вагон, номо хэрэгсэлүүд, буу зэбсэг, хубсаһа хүнар ба эдэ хоолой зүйлүүдтэй 367 склад болоно.

Дайсанай 108.400 солдат болон офицерүүд ПЛЕВДЭ АБТАБА, тэдэнэрэй 33.800-иинь немецүүд. Тинмэ бололоороо 2-дохи УКРАИНСКА Фронтын сэрэгүүдэй арбан хоёр үдэр соо болоһон довтолгото байлдаануудта дайсанай гол түлэб дайшалхы техникэ болон сэрэгүүдэйнгээ талаар бүхы гээлтэнь нимэ байна гэбэл: плендэ абтаһан ба алууланниинь—208.400, 206 самолёт, 536 танк болон самоходно ехэ буу, элдэб калибрын 2.676 ехэ буу, 2.021 миномёт, 11.405 пулемёт, 26.559 автомашина болоно.

Армийн генерал ТОЛБУХИНАЙ командалжа байһан 3-дахн УКРАИНСКА Фронтын сэрэгүүд августын 20-һоо 31 хүртэр довтолгото байлдаануудыг хэжэ байһан саг соогоо дайсаные сэрэг болон техникынь талаар доро дурсагдаһан гээлтэдэ оруулан байна гэбэл:

ҮГЫ ХЭНЭН юмэнь: 127 самолёт, 250 танк болон самоходно ехэ буу, элдэб калибрын 1.100 ехэ буу, 540 миномёт, 2.300 пулемёт, 10.192 автомашина болоно. Дайсан 110.000 солдат болон офицерүүдэ мина алуулжа гэбэл.

Мүн энэ үе соо 3-дахн УКРАИНСКА Фронтын сэрэгүүдэй БУЛАН АБААН трофейнь: 18 самолёт, 170 танк болон самоходно ехэ буу, элдэб калибрын 1.800 ехэ буу, 700 миномёт, 5.400 пулемёт, 68.000 винтовка, 9.889 автомашина, сэрэгэй ашаануудтай 9.201 повозко, 20.000 шахуу алуу моря, 91 паровоз, түмэрэмай 1.000 шахуу вагонууд, сэрэгэй 23 жэжэ карабль, худалдаа-паймаанай 29 судна, 4 буксирна пароход, 8 катер, номо хэрэгсэлүүд, буу зэбсэг, хубсаһа хүнар ба эдэ хоолой зүйлтэй 375 склад болоно.

Дайсанай 100.200 солдат болон офицерүүд плендэ абтаба тэдэнэрэй 63.300-иинь немецүүд.

Тинмэ бололоороо 3-дахн УКРАИНСКА Фронтын сэрэгүүдэй арбан хоёр үдэр соо болоһон довтолгото байлдаануудта дайсанай гол түлэб дайшалхы техникэ болон сэрэгүүдэйнгээ талаар бүхы гээлтэнь нимэ байна гэбэл: плендэ абтаһан ба алууланниинь—210.200, 145 самолёт, 420 танк болон самоходно ехэ буу, элдэб калибрын 2.900 ехэ буу, 1.240 миномёт, 7.700 пулемёт, 20.981 автомашина болоно

2-дохи ба 3-дахн УКРАИНСКА фронтнуудай сэрэгүүдэй нэгтэ арван аатайгаар арбан хоёр үдэр соо довтолгото байлдаануудыг сэрэ байхадань урда зүгтэ нэгтэ болон румынска сэрэгүүдэй бүлэгэлгэнүүд бута сохигдоһон, Молдавска ССР ба Украинны Измаильска область хүсэд сүлөөлэгдэһэн, Румын болбол гитлеронскэ Германин союзник болон дайлагдажа байһанаа дайһаа гараһан байна. Энэ үе соо дайсанай гол түлэб дайшалхы техникэ болон сэрэгүүдэйнгээ талаар гээлтэнь: алагдһанниинь—210.000 солдат болон офицер, 351 самолёт, 956 танк болон самоходно ехэ буунууд, элдэб калибрын 5.576 ехэ буу, 3.261 миномёт, 19.105 пулемёт, 46.640 автомашина болоно.

2-дохи ба 3-дахн УКРАИНСКА фронтнуудай сэрэгүүд августын 20-һоо 31 хүртэр дайсанай 208.600 солдат болон офицерүүдыг ПЛЕВДЭ АБАБА, тэдэнэрэй 97.100-иинь немецүүд. Плендэ абтагшаддай дунда 7-дохи немецкэ армейскэ корпусой командир артиллерийн генерал Хелль, 30-дахн немецкэ армейскэ корпусой командир генерал-лейтенант ПОСТЕЛЬ, 79-дахн немецкэ яган сэрэгэй дивизийн командир генерал-лейтенант ВАЙКНИХТ, 9-дахн немецкэ яган сэрэгэй дивизийн командир, генерал-майор ГЕББ, 302-дохи немецкэ яган сэрэгэй дивизийн командир гэнэ.

(Түгээлэхынь 2-дохи нүүртэ;)

Августын 20-ноо 31 хүртэр болоһон добтолгото байлдаануудай үедэ дайсанай гээлтэ ба 2-дохи болон 3-дахи Украинска фронтнуудай сэрэгүүдэй трофей

(Түгэсхэл. Эхиввннь 1-дэхи нүүрт)

рал-майор ФОНБОГЕН, 282-дохи немецкэ ябган сэрэгэй дивизини командир генерал-майор ФРЕНКИНГ, 62-дохи немецкэ ябган сэрэгэй дивизини командир генерал-майор ТРОМБЕ, ЯССЫ горо-дой комендант генерал-майор ШТИНГЕЛЬ, 106-дахи немецкэ ябган сэрэгэй дивизини командир полковник РИНГЕНБЕРГ, 258-дахи немецкэ ябган сэрэгэй дивизини командир полковник ГИЛЬ-ЧЕР РУДОЛЬФ, 76-дахи немецкэ ябган сэрэгэй дивизини коман-дир полковник фон БИССИНГ, 1-дэхи немецкэ зенитнэ дивизини командир полковник СИМОН, 1-дэхи Румынска армейскэ кор-пусой командир корпусно генерал РАДУ ГЕОРГЕ, 1-дэхи румын-ска армейскэ корпусой штабай начальник бригада генерал ДИ-МИТРЕСКУ, 7-дохи румынска армейскэ корпусой командир бригада генерал КОЗМА ГЕОРГЕ, 5-дахи румынска армейскэ корпусой хангалгын начальник бригада генерал БОРУИН ГЕОР-ГЕ, 1-дэхи румынска ябган сэрэгэй дивизини командир бригада генерал САЙДАК АЛЕКСАНДР, 14-дохи румынска ябган сэрэгэй дивизини командир бригада генерал ВОЙКУ, 13-дахи

румынска ябган сэрэгэй дивизини командир дивизионно генерал ДМИТРИУ, 1-дахи гвардейскэ румынска ябган сэрэгэй дивизини командир бригада генерал ОПРИШ СТЕФАН, 110-дахи румынска ябган сэрэгэй дивизини командир дивизионно генерал СТЕНЕСКУ ТРОЯН, 110-дахи ру-мынска ябган сэрэгэй дивизини командирай орлогшо бригада генерал СПИРНА, 20-дохи румынска ябган сэрэгэй дивизини командир бригада генерал ТЕОДОРЕСКУ гэгшэд бии.

Алагдагдай дунда: 4-дэхи немецкэ армейскэ корпусой ко-мандир ябган сэрэгэй генерал МИТ, 15-дахи немецкэ ябган сэрэгэй дивизини командир генерал-майор ШПЕРЛЬ, 294-дэхи немецкэ ябган сэрэгэй дивизини командир генерал-майор ЭЙХ-ШТЕДТ, 384-дэхи немецкэ ябган сэрэгэй дивизини командир генерал-лейтенанг ДЕ-САЛЕНГРЕ-ДРАББЕ, 306-дахи немецкэ ябган сэрэгэй дивизини командир полковник БЛЮМБЕ, 320-дохи немецкэ ябган сэрэгэй дивизини командир полковник ШИЛЬ гэг-шэдэй үзэрвүүд олдобо.

СОВИНФОРМБЮРО.

Хоёр дахин Советскэ Со Герой гвардийн капитан О Данилович Луганский. Энэ бол гансаарай дайсанай 87 лэдыг унагаһан ба нүүдэлт 6 самолэдыг унагаһан бай- Д. Черновод (ТАСС-эй фотографик)

Советскэ Информбюроноо

Сентябриин 2-ой оперативна мэдээнһээ

Сентябриин 2-ой туршала БУХАРЕСТ городһоо зүүн-урлуур манай сэрэгүүд ОЛТЕНИЦА, ФЕТЕШТИ гэдэг участон дээрэ ДУНАЙ мурэнэй хойто эрьеы дайсанһаа хүсэи сэбэрлэхэ зуураа ОЛТЕНИЦА гэдэг город болон түмэрзамай станцино ба 70 гаран ондоо нуурин газарнуудыг эзэлбэ, тэдэнэй дунда ГРУЮ, БУДЕШ-ТИ, КУРКАНУ, УЛМЕНИ, БЭРЭШТИ, РОСЕТИ; ФЕТЕШТИ гэдэг томо нуурин газарнууд ба ПЛЭТЭРЕШТИ, ГЭЛБИНАШИ, ВАСИ-ЛИАЦИ, БУДЕШТИ, КУРКАНУ, РЕШИЕ гэдэг түмэрзамай станци-нууд бии.

КОНСТАНЦА городһоо баруун-урлуур ба урлуур манай сэрэгүүд ДУНАЙ мурэнһөө ХАРА ДАЛАЙН эрье хүртэрхи участон дээрэ румыно-болгарска хилэдэ хүрэхэ зуураа 60 гаран нуурин газар-нуудыг эзэлбэ, тэдэнэй дунда ОСТРОВ, ГЫРЛИЦА, БЭНЯСА, ИОН КОРБИН, ДОМБРОМИРУДИН-ВАЛЕ, ИНДЕПЕНДЕНЦА, КОБАДИН, ГЛОВЕНЛИЯ гэдэг томо нуурин газарнууд ба ДЖЕНЕРАЛ ЧЕР-НАТ, ЧИОКЫРЛИА, ЧИОБЭНИЦА, НАСИЧА, КОБАДИН; ГЛОВЕН-ЛИЯ гэдэг түмэрзамай станцинууд бии.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тагнуулшадай бэдэрэлгэнүүд ба хэдэн пунитнуудта нотагай удхашанартай байлдаанууд болобо.

Сентябриин 1-дэ манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 23 немецкэ танк гэмтээһэн ба үгы хэлэн байгаа. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерини буудалгаар дайсанай 34 самолёт унагаагдаа.

★ ★ ★

Манай авиаци Кретинга гэдэг түмэрзамай узелда хүсэтэ добтолго хэбэ

Сентябриин 1-эй хүни манай дунда хоёрын угсаа ехөнүүд боло видэдэг авиаци Кретинга гэдэг түмэрзамай узелда (Ме-мельһээ зүүн-хойно) хүсэтэ доб-толго хэбэ. Бомбодолго болоходо түймэрүүд шатаба, тэдэнэй

Сентябриин 3-ай оперативна мэдээн

Сентябриин 3-ай туршала ПЛОЕШТИ городһоо хойгуур ба ба-руугаар манай сэрэгүүд урагшаа дабшама, 40 гаран нуурин га-зарнуудыг эзэлбэ, тэдэнэй дунда ВАЛЕНИ-де-МУНТЕ, МАГУРЕЛЕ, ФИЛИПЕШТИ, РЭСВАДУ, КОМИШАНИ, ВЭЛЕНИ, ДОБРА гэдэг томо нуурин газарнууд, ВАЛЕНИ-де-МУНТЕ, ЛУКА ЭЛЕФТЕРЕС-КУ, ЛИПАНЕШТИ, ГЭДЖЕНИ гэдэг түмэрзамай станцинууд бии.

БУХАРЕСТ городһоо урлуур манайхитай сэрэгүүд ДЖУРДЖУ, ВЛТЕНИЦА гэдэг участон дээрэ ДУНАЙ мурэнэй хойто эрьеы дайсанһаа хүсэи сэбэрлэхэ, тийхэ зуураа ФРАСИНУ, МЕЛЕТНЕ, ПЕТРИЛЕ, ПУЕНИ, ГРЕАКА, КЭС ЧОАРЕЛЕ, КИРНОДЖИ гэмэ нуурин газарнууд болон ЖИЛАВА, СИНТЕШТИ, ВИДРА, ГРО-ДИШТЯ, КОМАНА, МИХАЙ БРАВУ, БЭНЯСА, ФРАТЕШТИ гэдэг түмэрзамай станцинуудыг эзэлһэн байгаа.

Фронтын бусад участогууд дээрэ тагнуулшадай бэдэрэлгэнүүд ба хэдэн олон газарта нотагай удхашанартай байлдаанууд болобо.

Сентябриин 2-то манайхитай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 21 немецкэ танк гэмтээһэн ба үгы хэлэн байна. Агаарта боло-һон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерини буудалгаар дайсанай 20 самолёт унагаагдаа.

★ ★ ★

Плоешти городһоо хойгуур ма-най сэрэгүүд урагшаа дабшанан зондаа. Хадатай түбэгтэй газар-та дайлагдажа байһан Н-скэ соединенин частьнууд Валени-де-Мунте гэжэ томо нуурин га-зар болон түмэр харгын станци-һаа немецүүдыг хобхо сохижо гаргаба. Тэндэ дайсанай 400 солдат ба офицерүүд үгы хэг-дээ. Манай бронейшинууд дай-санай 4 танк галдаһан байха юм. Гвардийн лейтенант Кулие-вай рото дайсанай түшэг тул-гуурин пункт худар ара тала-һаань тойрожо ороод, тэрэнне хяа һамна сохибо. Гвардеецүүд 50 немецкэ үгы хэһэн, 35-ые плендэ абанан байна. Баһа 10 пулемёт, 9 миномёт болон һомо хэрэгсэлтэй 2 склад булагдан абтаа. Плоешти городһоо баруу-гаар манайхитай частьнууд Криков гэжэ мурэнне гаталжа гараһан бөөэрээ Ресваду гэжэ нуурин газарыг эзэлэн абтаа. Н-скэ частини подразделенияүүд бүлэг немецүүдыг тус мурэн тээшэ турһан байгаа. Эсэргүү-сэлтэ хэһэн дайсан хяа һамна сохигодо. Дайн байлдаан болоһон газарга дайсанай 200 гаран үхээр үлэһэн байна. Тэндэ 2 танк, 7 үхэр бүү болон бусад трофей булагдан абтаа.

Шавулай (Шавли) гэрэдһоо баруугаар манай тагнуулай от-ряд хүниндөө дайсаные гэдг гэгтэ атаковалаад, тэрэнне нэгэ нуурин газарһаа хобхо со-хибо. Нүгөөдэ участок дээрэ немецүүдэй тагнуулай томо под-разделениүүд советскэ позици-нуудта дүтэлжэ ерэхэ гэжэ нэг-гэгтэ бэшэ һэдэба. Артиллерини буудалгаар болон ябган сэрэ-гүүдэй буунуудаар гитлерове-цүүд тараан сохигодо. Шавулай городһоо баруун урлуур неме-цүүд радиогоор хүтэлэгдэдэг хоёр танкеткэнүүдыг табһан байгаа. Нэгэ танкеткэнь минэ дээрэ орожо тэһэрэ, нүгөөдынь манай боеүүд булажа абтаа.

Советскэ лётчигүүд дайсанай хбажа байһан жагсаалда добтол-жо 9 немецкэ танк үгы хэһэн ба гэмтээһэн, 18 автомашина, 4 ехэ бүү үгы хэһэн ба һомо хэ-рэгсэлтэй склад тэһэлһэн байха юм.

Лонжа городһоо баруун-урлуур

нэгэ батальон немецкэ ябган сэрэгүүд байлдаатайгаар тагнуул хэхэ гэжэ һэдэба. Манай подраз-делениүүд дайсаные хуушан рубеждэ бусажа ариха баатай болгобо. Ротоһоо үлүү гитлеро-вецүүд үгы хэгдээ. Нэгэ хэдэн хүн плендэ абтаба.

Советско-германска фронт дээрэ немецко-фашистска сэрэ-гүүдэй хяа һамна сохигодо байһан ушарһаа гитлеровецүүд мэгдэжэ түлмэрдэжэ байна. Өһөдүнһөө хосорхо сагыг али болохо аргаар хойшогуудха гэжэ фашистска зонхилогшод баһа нэгэ «хэтэрхэй тотальна тата-га» хэбэ. Улаан Арминь талада ороһон немецкэ обер-лейтенант Отто П. гэгшэ ингэжэ хөөрбө: «Нүүдэй үедэ минни алба хэжэ байһан полк соо фронтовой алба хэжэ шадалагүй солдадууд угаа олон. Ефрейтор Бернда гэгшэ шархатажа, баруун гарын хү-дэлдэггүй шахуу болонхой, ун-тер-офицер Гуфбауэр гэгшын ба-руун гарын хоёр хурган һа-ланхай юм, обер-ефрейтор Бедеркер гэгшэ оройдоо шахуу дүлиг байна. Эдэ бүгэдэ хүнүүд ба бу-сал инвалидууд бидэниие тыло-вой гарнизонуудта оруулгыт гэ-жэ эхээр гуйһан байбашье һаань, врачүүд үгынь дуулаа-гүй байшоо. «Сэрэгэй албанһаа сүлөөлүүлхын тулада нүгэ дороо толгойтой ерэхэ хэрэгтэй» гэжэ солдадууд хөөрэлдэнэ. Полкын подразделенияүүдтэ үбшэн сол-дадууд яһала олон. Досоогоо үб-дэнэм гэхэдэнь хэншье хэрэглэ-дэггүй. Зүгөөр мэхэ гохо хэдэг ба бээ буудалаг хүнүүдтэй тэмсэл хэхын тулада сэрэгэй госпиталь бүхэнэй хажууда судэбнэ меди-цинын врач бии байдаг юм, тэрэ хадаа бээ гэмтээбэ гэжэ һэжэг-тэ ороһон солдадуудыг тон ва-ринаар харадаг байна.

Немецүүдэй хүн ресурсын ба-рагдажа байһан тухай Германи-һаа абтаһан олон тоото бэшэ-гүүд гэршэлэнэ. Багша Клемент гэгшэ Венэһээ өөрынтөө нүхэртэ ингэжэ бэшэнэ: «Июнь һара соо 16 набатай хүбүүдыг агаарһаа добтолхо амулһаа хамгаалха сэр-эгүүдтэ татаһан байна. 18-да-хи немецкэ танкова дивизини 52-дэхи мотополкын ефрейтор Герхард Теретэ гэгшын Мар-

канштатһаа абанан бэшэг бо.Тэрэн соонь ингэжэ хэлэ-«Үбгэн Куртыг үбшэн байта солдадта абала гэжэ бай-Маттиас Шой гэгшэ Вава-өөрынтөө хүбүүн ефрейтор Шер Шой гэгшэдэ ингэжэ м-сэна: «Мүнөө болоходо би сэрэгэй албанда татагдаад таб. 1884 ондо түрэнһэн х-армида татагдаа. 60 на солдадууд байнал!».

Гитлеровецүүд дахиад «шүүрдэжэ» залуу хүбүү үбгэдэ фронт тээшэ нам «Хэтэрхы тотальна» та соносхоод байхадаа фаши-толгойлогшоноор уһанда үхэхөө байһан хүн шэнги с-модо аһалдана. Тээд соло хухархай гэшэ уһанда үн-хүниг хээээшье абараагүй.

Сентябриин 2-то Венг-шэнэ премьер-министр Лак-гэгшэ радиогоор үгэ х-Венгри гэшэ «айхабтар сагыг үзэжэ байна» гэжэ дэглэдэ Лакатос ингэжэ м-бэ: «Мүнөө үедэ манайта то-доод байһан оршон байдал б-манай географическа байд-мнай, мүн тэрэшэлэн со-нуудай гэб гэгтэ болоһоной зультат мүн». Тийнэ бол-роо панхаруутанан Венг-зонхилогшод угаа номгон-һон хэндэшье зэмэгүй х-хонид шэнгээр бээ хэр-һанаатай. Хамаг бүхы м-түлөө географическа байд-зэмэтэй гэжэ хэлэхэнь гэшэ.

Дайнай эхилхэ багта ве-скэ гитлеровецүүдыг Венг-географическа байдалын-һаань зобоогоо бэшэ, тургэнөөр илаха һанаатай-гөө ажалыг фашистска И-нини зарса болгожо хүн-байна. Гитлерэй будаг-хүлэншэд «амтатай а-аһагүй ехээр абжа эди-һаатай урал амаа долгож-һан юм. Тийгээд мүнөө Ге-хадаа ингэжэ үүдхэнэ-дайгаа алдаха болоод бай-Венгриин байдал мухарда-гөөр географи гэгшэ эн-доошье үлүү. Венгриг х-байһан шайкын ябуулжа-гэгтэ политикань хамаг-лунын түлөө зэмэтэй-гэгшэ.

Айнаар хуряаха гээшэ дайсанни хатуугаар сохионтой адли

Ярууна, Зэдэ, Кабанскын аймагууд аальяр хуряажа, гүрэндэ таряа тушааха графигые эбдэжэ байна

Августын түсэб түлэн дүүргэбэ

Тушаалга болон тушаалган шаартайгаар түргэн түлөө социалистическөөндэ бултадаа оролсоашаар «КИМ» колхозоогоо түрүүлжэ ябадаг. Энэ ургасаа 200 гаран таряа тушаажа, августын түсэбтэ 111,5 процент дүүргэбэ саашань амгаар ябуулжа байна.

Крупскаягай, Калиннэ нэрэмжэтэ колхозууд автушааха таряагаа бүгэруулаа. Зарим колхозууд түрэн гүрэндэ таряа түрүүлжэ, түрүү колхозууд гэдэргэнь татажа байрэндэ нэгшье килограмм тушаагаадүй байхан Лознэрэмжэтэ колхоз (Түрүн нүхэр Бельх) энээнэнта боложо үгэнэ. Мүн «Красный путь» колхоз (Түрүн нүхэр Утенков) 4 центнер таряа түрүүлжэ байна юм.

Түрүү колхозууд татажа байха гэшэ ба эшхэбтер хэрэгшэбэ эдэ гээгдэнги дутуунуудаа энэ гээшэбэ түрүүшүүдтэй эһотой.

А. РУССНИХ.

Үбнэ тэжээл элдэжэ абаа

малуудаа садлалан тэүбэлжүүлхын түлөө сомоной Сталиной нэколхозой членүүд үбнэдээрэ үнэн сэхээр а байна. Нүхэр Бадхүтэлбэрилдэг звено үбнэ түсэбөө 150 процентэ, колхоз соохи социалистическэ мүрысөөндэ ялаба. Членүүд Улзоев, Бузгэгшэд үбнэнэй хүдэлмэрилхэнхээ хойшо үдэрэйнмонуудые үргэлжэ үлүүргэдэг байна.

А. РУДАНОВА.
(Түнхэнэй аймагтахи манай корреспондент).

ЦЕНТНЕР НАРХЯАГ ДАБНАЛБА

гатайн сельпогой 3-дахи магазинай худалдааша Бочеева өөрынгөө хамта тон сүлөөгүй жа байба. Юу хэнэ ааб жаглан харахадманай тэдэ боо нархяаг угажа даббайба.

центнер нархяаг сугдабнахга гэнэн даалгамда үгтээн байгаа, мүн 4 центнер дабнаалад байсаашадаа 7—8 центнер суглуулжа дабнахга арбайбашье наа харин амдабнашье угы байна, энэ эдбллитэй эхэнэр мө...

И. ПЛАСТИНИН.

Таряагаа түхэрээн сүүдхэ соо сохинобди

ОРОНГО. (Телефоноор абтаба). Манай колхозой членүүд 700 гаран гектар таряа хуряагаад байна. Тини, хуряалга сохилго хоёрой хоорондо забхар гаргахгүйн түлөө таряагаа түхэрээн сүүдхэ соо сохижо байнабди. Дүүрэн бэшэ мэдээгээр 1014 центнер хайн шартай таряан гүрэндэ тушаагдаад байна. 63 наһатай колхозник нүхэр Цыби-ков таряа сохилго болон сөбөрлэлгые түхэрээн сүүдхэ соо ам...

хидхэжэ, гүрэндэ тушааха таряа түргэдхэнэ. Мүн жаткашан Улзугуева, Жамбалов гэгшэд 4 гектарай орондо үргэлжэ 5 га хададаг байна. Эдэнэрэй хэһэн худалмэрийн шарнаар хайн байдаг. Тэршэлэн городхоо ерэн ба эндэхин хургуулийн 30 гаран хурагшад колос түүлгэдэ ябана. Эдэнэр 27 гектарай колос суглуулжа, колхоздо горьтойхон таряа үгтээн байна.

Манай артелийн членүүд «ВМАССР-эй хүдөө-ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» правительствын тогтоолдо харюу болгон хуряалга болон сохилгоёо үдэр хүнигүй ябуулхадби гэнэн социалистическэ уялгануудаа үнэн хэрэгүүдээр бөлүүлжэ захаланхай.
И. ХУДУГУЕВ,
Иволгын аймагай
«Улаан Оронго» нөлхөзөй түрүүлэгшэ.

Таряа сохилгые таһалгаряагүйгөөр ябуулха

Прибайкальска аймагай түрүү колхозууд гүрэндэ тушааха таряа шэрэһэн улаан ашаануудые үдэр хүнигүй ябуулжа байна. «Красная заря» колхоз бэлэхэлэй пунктда 800 центнер шэнэ ургасын таряа тушаажа, августынгаа түсэб аймаг соогоо түрүүлэн дүүргэбэ. Тэршэлэн Ильинскэ сельсоведэй «Красный партизан», Чкаловай, Сталиной нэрэмжэтэ колхозууд таряа тушаалгалаа хаадгүйгөөр ябуулжа байна.

Зүгөөр, гүрэнэйнгөө урдахи нангин вялгые хамагай түрүүн дүүргэхэ зорилгоо мартажархөөд,

таряа тушаалгада хайша хэрэгээр хандажа байхан колхозууд эндэ үшөөл олон байха юм. Ворошиловой, Буденный, Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд молотилкаа түхэрээн сүүдхэ соо хүдэлмэрилүүлжэ байхан болобошье, гүрэндөө өөдтэй таряа тушаагагүй байхаар. Мүн Турунтаевска сельсоведэй «Красный партизан», «Первое мая», Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозууд сохилго муугаар эмхидхэн дээрэһээ тушаалгаа хангалтагүйгөөр ябуулжа байна. Эдэ колхозуудай молотилканууд хүдэлмэрилжэ эхилхэнхээ хойшо

эбдэржэ, өөдтэй таряа сохөөгүй байха юм. Энэ мэттын шалтагаануудаа боложо таряа тушаалга хойшонь татажа байхан колхозууд Прибайкальда олон.
Тинмэ колхозууд таряа тушаалгаа шамдуулахын тулада юу хэхэ ёһотойб гэхэдэ, түбхын түрүүндэ хуряалга, сохилгынгөө ябасемшангалдажа, таряа зөөлгэ дээрэ олон удаа табижа зэргэтэй. Тингээд байгаа наа гүрэнэйнгөө урдахи уялгые сэг болзор соонь дүүргэжэ шадаха байва.

Г. БАЖАНОВ.

Дутуунуудаа усадхаагүй байхаар

Кударын аймагай «Искра Ленина» колхоз таряахуряалгада оройтожо ороһон байгаа. Тинмэхээ тус колхозой хүтэлбэрлэгшэд гээгдэжэ ороһон ябадалаа хүсэлдүүлэхын тулада хамаг бүхы хэмжээнүүдые хараалха байхан аад, харин ханаа амархан байхаар.

Хуряалгын хүдэлмэридэ 10 жатка, добогрейкэ табижа түсэбтэй байхан аад, оройдоо 5-ые гаргаһан байна. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Кривогорнипин ходол «машинанууднай заһабарилалдажа байна» гэдэг зантай. Үнэндөө болоходо түмэршэ дархашуулын юушье хэнгүй үргэлжэ минд үнжэдэг байха юм. Тээд, ингэжэ зоргондоо орошоһон

дархашуулаа захидахын орондо колхозойнь хүтэлбэрлэгшэд далдажа байдаг болшонхой.
Тэршэлэн мүнөө хүртэр поли дээрэ бүхы колхознигуудаа гаргажа шадаагүй байха юм. Тинмэхээ хүдэлмэрийн наһанай хэдэн олон колхознигууд жэмэс болон нархяаг түүжэ байдаг. Тинхэдэн хүдэлмэридэ гаргаһан колхознигуудынь «хэмнай хээд, хэмнай зайжа ябадаг юм» гэлдэжэ доро хороо уурмалдадаг болошонхой. Тэрэ мэтэхээ боложо зарим колхознигуудынь ажалайнгаа бүтээсэ дээшлүүлжэ тушаа анхарахашье болишонхой байха юм.
Ажалаа нимэ нулаар эмхидхө...

хэнхээ боложо тус колхоз хуряалгын хүдэлмэрээр Кудара соогоо гээгдэжэ ябана. Тинмэлээрэ гүрэндэ тушааха таряагаашье хаатуулжал байха юм.
Хуряалга, тушаалгануудые хойшо татажа байхан дутуунуудаа ойрын үдэрүүдтэ усадхын тулада «1944 оной ургаса хуряалга болон хүдөө-ажалай продуктуудай бэлэхэл тухай» СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолой аралтын ёһоор таряахуряалгада хамаг бүхы хүсөө амүүлжэ, ажалаа зүбөөр эмхидхэе тушаа тус колхозой хүтэлбэрлэгшэд эрид шавга хөжмөө абажа зэргэтэй.

Г. ПЕТРОВА.

Тушаалга наатуулан Коротенков зэмээ амһаба

БИЧУРА. (Телефоноор абтаба). Бага-Кувалеин сельсоведэй Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоз 900 гектар таряа хуряажа бага бэшэ ороһо абанан байха юм. Тини, хуряалгалаа эхилхэнхөө хойшо 1117 центнер таряа тушаажа августынгаа түсэб дүүргэхэ дүүрэн аргатай байхан аад, хойрог түрүүлэгшэ Коротенковой гэмээр газаагаа байхан бэлэхэлэй пунктда гансаашье монсогор таряа оруулаагүй байгаа.

Мүнөө таряа тушаалгые таһалдуулан Коротенков ВКП(б)-гай айкомой бюроогоор большевигүүдэй партиин зэргэһээ гаргадал, хуулийн харюусалгада хабаадуулагдаба.
Гүрэндэ эсэргүү нимэ ябадал гаргаһан хойрог Коротенковой хуулийн харюусалгада хабаадуулагдаһан ябадал бусад колхозуудай хүтэлбэрлэгшэдтэ хургаал боложо үгэхэ ёһотой.

А. МАНГУТОВ.

Таряа тушаалгаар түрүү колхозууд

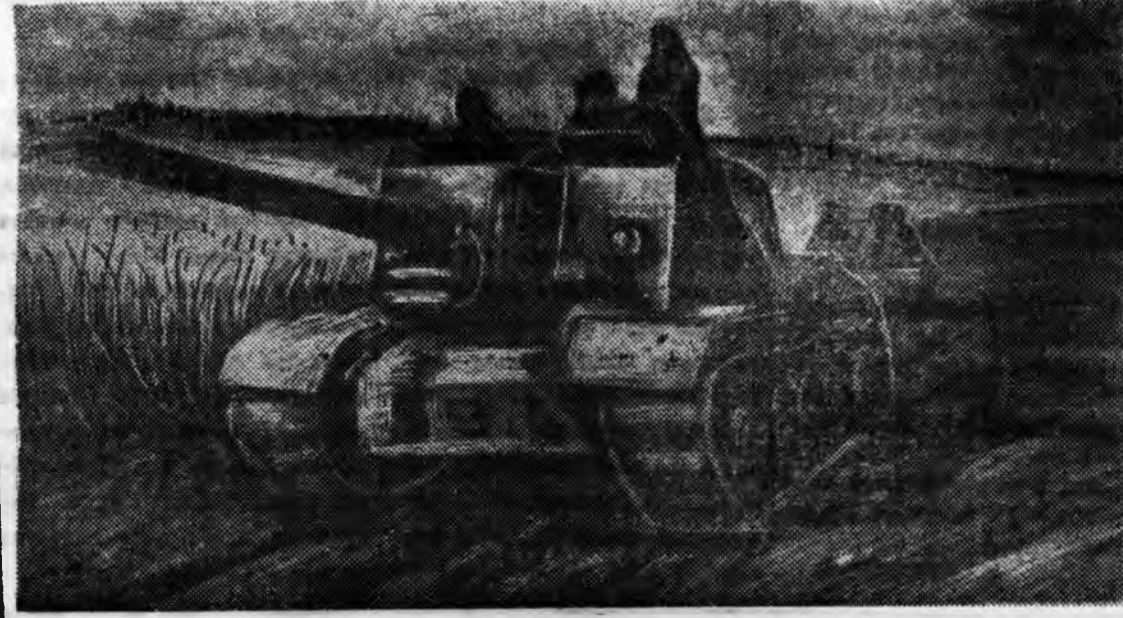
НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефоноор абтаба). «Коминтерн» колхоз гүрэндэ 105 центнер таряа тушаажа, августын түсэб аймагайнгаа колхозууднаа урид дүүргэбэ. Тэршэлэн Тельманэй Куйбышевай, Загастайн сомоной Сталиной нэрэмжэтэ, «Авангард» колхозууд таряа тушаалгаар түрүү ябана.

З. ПУШИНА.

РЕСПУБЛИКА ДОТОР ТАРЯА ХУРЯАЛГА БА НАМАРАЙ ТАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ ВМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1944 оной сентябриин 1.

Аймагууд	Таряахуряалга (процентгээр)	Намарай таряа (процентгээр)
Тарбагатайн	28,0	21,6
Бичурын	25,5	4,8
Прибайкальска	20,1	3,8
Хорин	19,3	30,8
Кударын	19,3	9,6
Түнхэнэй	19,1	8,7
Ивс	17,9	9,2
Баргажанай	15,7	16,3
Курумканай	15,3	—
Занграйн	14,7	5,6
Хэжэнгын	14,6	—
Мухаршэбэрэй	14,1	8,3
Сэлэнгын	10,3	7,4
Кяхтын	9,7	—
Байкало-Кудари	—	—
Ильинска	9,0	14,0
Кабанскын	7,5	10,0
Зэдын	7,4	60,0
Яруунын	5,4	12,9
Хойто-Байгалай	1,4	—
Баунтын	1,0	—
Закаменай	0,7	—
Хамта:	15,5	10,3

Нөгөдөлх Увраниска фронт. Хүндэ самоходно елэ суунууд түрүү позициянуудта ошдожо ябана. В. Юдичей фото.

Алын аймагһаа мэдээн автадаггүй.

ХЭЛЭХЭНЬ ОЛОН, ХЭХЭНЬ БАГА

Үнгэрэгшэ жэлдэ үбнэ тэжээлээр дутамаг байһан дээрэһээ Удын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхоз үсөөн бэшэ үхэр малаа хоролтодо оруулан байна. Төөд, энэ алдуугаа мүнөө жэлдэ абажа абаха тусаа тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд хүсэд оролдоггоо гаргаадүй байна. Юуб гэхэдэ, үбнэхуряалгань мүнөө хүртэр хангамтаггүйгөөр ябуулагдажа байна. Бухал абаха түсэбһын дүүрэхэ яагаашьбүдүй байлаар. Гадна үбнээ шанар муулайгаар сабшажа, хуряжа байһан бригаданууд бин байна. Жэшээхэдэ, нүхэр Нанзатовай хүтэлбэрилэгшэ ОФ-эйи хүдэлмэрилэгшэдбөө бүридхэн бригада сабшанан үбнээ гээлтэтэйгээр хуряһан, бүринүүдээ муугаар оройлһон байха юм. Тэрэшэлэн ойн соорхой, шугы буртавананай өбөр гэхэ мэтын элбэг өхэ үбнэ ногооо хүсэд хуряжа абахын түлөө энэ артелиникид оролдоногүй.

Тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Тагаров, тэрэниие орлогшо нүхэр Мижитов гэгшэд үбнэхуряалгын бригадануудаар ябажа дүгэ хэлээ барабашье, үгэндөө бүтээһэн юмэнь үсөөн байдаг. Эдэнэр үргэн нинтэ колхознигуудай дунда политическэ удхашартай хөөрөлдөнүүдье үнгэр-

гэжэ, тэдэнэрме фронт болон тылдэхи байдалтай гүнзэгыгөөр тавилсуулжа тухай оролдоггүй, харин заримдаа хараал шэрээл табиад бусаадаг зантай байха юм.

Тэрэшэлэн адуу малай тэжээл бэлдэхэдэ гол үүргэ дүүртэлсэхэ уялгатай ветеринарна врач А. Воробьев гэгшэ тус колхозой үбнэхуряалгада энэ гэхэ туһаламжа хүртэдөггүй, харин өөрынгөө үмсын огородто хамаг ханалаа хандуужархинхай байдаг. Нүхэр Воробьев гансалшье малай үбэлэй тэжээл бэлдэхэдэ нимэ хойроогоор хандадаг бэшэ, мун бэлшээрн, уһалуури гэхэ мэтэнүүдье хайжаруулжа тусаа хэмжээнүүдье абадаггүй байна.

Дээрэхн колхоз Хори соогоо эгээл олон адуу малтай колхозуудай нэгэн юм. Тинимэ тулада хүрэг олон адуу малнуудаа хоролтогүй тобир тарганаар ондо оруулжа хэрэгтэ хамаг оролдоггоо гаргахэ уялгатай.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд Пырепина Тагаров, Базарсада Мижитов гэгшэд хэлэһэндээ адлаар хүдэлмэрээ бүтээдэг боложо, элбэг өхэ тэжээл бэлдэхэхэ хэрэгтэ бүхн колхознигуудай хүсье элсүүлжэ ёһотой.

ЦЫРЕНЖАПОВА.

Ой модоной ажайлэдбэрин комсомольско-залуушуулай бригадануудай социалистическэ мурьсөөнэй дүнгүүд

ВЛКСМ-эй Обком болбол ой модоной ажайлэдбэрин комсомольско-залуушуулай бригадануудай социалистическэ мурьсөөнэй июль харын дүнгэй ёһоор доро дурсагдаһан комсомольско-залуушуулай бригадануудые мурьсөөндэ илаһан дээрэ тооложо, Фронтвой гэгшэн нэрээргые олгобо.

1. Шулуутайн леспромхозой нүхэр Грудиннай комсомольско-залуушуулай бригада. Бригадын член бүхэн түсэбэй ёһоор 67.5 кубометр модо отолхо аад, 101 кубометр отолһон байна.

2. Шулуутайн леспромхозой нүхэр Владимировагай бригада. Бригадын член бүхэн 107 кубометр модо бэлдэһэн байха юм.

3. Шулуутайн леспромхозой модо отологшодой звено (звеньеводын нүхэр Низгоренко) хүн бүхэнэй 89 кубометр модо бэлдэбэ.

4. Хандагатайн леспромхозой нүхэр Добрынинагай звено. Хүн бүхэнинь 121 кубометр бэлдэбэ.

5. Хандагатайн леспромхозой нүхэр Рюкинагай звено. Член бүхэнэй 105 кубометр модо бэлдэһэн байха юм.

6. Хандагатайн леспромхозой нүхэр Ивановагай звено. Хүн бүхэнинь 117 кубометр модо бэлдэбэ.

«Республикын эрхим модо өтөлөгшө» гэгшэн нэрээргэ доро дурсагдаһан стахановцуудта олгогдохо болобо.

ШУЛУУТАЙН ЛЕСПРОМХОЗ

- 1. Грудинин Григорий—112 кубометр модо бэлдэһэн
- 2. Владимирова Тайсиа—107
- 3. Иркина Зинаида—108
- 4. Богомоленко—103

ХАНДАГАТАЙН ЛЕСПРОМХОЗ

- 1. Добрынина Целагея—121 кубометр модо бэлдэһэн
- 2. Панферова Александра—121
- 3. Крупина Мария—107
- 4. Шигалаева Фатима—107
- 5. Рюкин Евгений—105
- 6. Аванасьева Наталья—105
- 7. Шербаченко Мария—114
- 8. Разумова Анна—114
- 9. Иванова Наталья—117
- 10. Васильева Мария—113

Эдэ залуушууд ба комсомольцууд Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурьсөөндэ үргэнээр оролсожо, туйлаһан амжалтануудаа бүри дээшлүүлхын тула эмхитэйгээр ажалажа байна.

Нарынгаа даалгабарие 7 хоног урид дүүргээ

Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурьсөөндэ оролсожо эрхимээр хүдэлмэрилжэ зуураа августынгаа даалгабарие болзоршоо 7 хоног хүсэд дүүргэжэ нүхэр Филипповэй начальнигаар хүдэлмэрилдэг цехын коллектив ПВЗ соогоо түрүү һуури эзэлбэ. Хоёрдох һуури нүхэр Кислячинэй цех эзэлһэн байна. Мун

булад шудхаха цехын коллектив (начальнигын нүхэр Безмошук) түрүүшынгээ хэбээр 3-дахн һуури эзэлһээр. Мурьсөөндэ 4-дэхн һуури цехын коллектив эзэлбэ.

Амжалта ба тон эмхитэй ажалаараа эдэ коллективүүд завод соогоо суурхана.

Е. РИЧИНОВА.

Хилын саана

Союзнигуудай экспедиционно хүэзнүүдэй верховно командованиин штабай мэдээсэл

ЛОНДОН, сентябрийн 3. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно хүсэнүүдэй верховно командованиин штабай мүнөөдөр тунхаглагдаһан мэдээсэл соо ингэжэ хэлэгдэнэ:

Союзна сэрэгүүд Арраснаа хойшоо довтолгооо хүгжөөжэ, Вьинин оршондо хадгн хушууо дабан гараад Лан болон Бюлли-Гренье эзэлбэ. Зүүн зүгтэ союзнигуудай сэрэгүүд Дуэ эзэлэ. Ла-Маншын эрье дээрэ Сен-Валери-Ан-Кө союзнигуудай гарта байна. Союзна сэрэгүүд Абвиаль-

да хүрөөд, Абвиаль болон далай хоёрой хоорондохн участок дээрэ Сомма тээшэ гараба. Суассонһоо баруугаар Эн мурэн гаталагдаа. Монкорнеһоо зүүн-хойгуур довтолжо ябаа частнууд бельгийскэ хилые дабажа гараба. Урдуур союзна сэрэгүүд Борденһээ зүүлжэ дабшажа үргэлжэлүүлһээр.

Сагай уларилай муу байһан ушар баруун-хойто Франци дээгүүр агаарта ябуулгануудые хэхэ ябадада дахиад хаад хэбэ.

Дундада далай дээрэ дайлагдажа байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй штабай мэдээсэл

ЛОНДОН, сентябрийн 3. (ТАСС). Дундада далай дээрэ дайлагдажа байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй эбсөгтэ хүсэнүүдэй штабай мэдээсэл соо ингэжэ хэлэгдэнэ:

«7-дохн армийн составай американска болон француска сэрэгүүд гурбан талаһаа Линой дэргэдэ нэгэдэн дүтэлжэ, городһоо хойто зүг тээшэ ошохо дайсанай харгы замуудта аюул төхөөлдүүлжэ байна. Ромын зүүн эрье дээрэ түрүүлжэ ябаһан американска отрядүүд Линой урагшаа 3 шахуу миллин газарта немецүүдэй эсэргүүсэлтэтэй ушарба. Вьени гэдэг городые

союзнигууд эзэлэ. Линойһоо зүүн-хойшоо союзнигуудай сэрэгүүд Эн гэдэг мурэниие гаталан гараад, Ромы гэдэг тала газарта ба Бур-Ан-Бресс гэдэг зүг тээшэ зүүн-хойшоо сүхариха замуудые халхалжа байһан дайсанай сэрэгүүдтэй байлдаа хэбэ. Бонһоо баруулжаа француска сэрэгүүд дайсанай эсэргүүсэлтэтэй ушарангүйгөөр Сент-Этьенэй саада бөхдэ түргэнээр урагшаа дабшанан ба Серьер болон Мон-Фоконийн эзэлжэ Линой оршон тойрон газарта хүрбэ.

Зүүн флангда американска сэрэгүүд Монакын оршон тойроной газарта хүрбэ.

Немецүүд Болгария, «нейтральна» территорияне хэрэглэнэ

БУХАРЕСТ, сентябрийн 3. (ТАСС). Румыниһаа гүйлдэһэн хяа сохигдомон немец сэрэгэй частнуудай дэлнүүд Болгарийн зүүн-районуудаар, мун тэрэ Софида ба тэрэней дүтэрай газарнуудаар хоргодожэ тэндэ мэдээсэл абтаба соогуур баруун-хойто зүг немецкэ солдадуудтай эшелонууд үдэр бүри Румыниһаа зугадан гүүрднэн немецүүд өөбэ буу эбсөгтэй хамта баруун Болгария болон Югославия гүүр дахиад Румынида баско-германска фронтын участогуудта ошоно.

Болгарска засагууд Румыниһаа зугадаһан немецүүдтэ спорт үгэнэ ба ондоо түһгэнэ.

Тинимэ болхолоороо бол «нейтралитет» гэшые немецкэ засагуудай хайшаашьмаагүйгөөр байһан дээрэ Румыниһаа зугадан тэрэ немецүүд үргэнээр хэрэглэнэ.

Болгарска правительствын шэнэ состав

СОФИЯ, сентябрийн 2. (ТАСС). Болгарска радиогой мэдээхадэ регентскэ совет Коста Муравиев гэгшые премьер министрээр томилбо. Тэрэ бол нэгэн хамта гадаада гүүдэй министрээр томилоодохо хэрэгүүдэй министрлон зам харлсаанай министр Виргил Димов гэгшэ томилобо; финансуудай министр худалдаа-наймаанай министр—Гиргинов; юстициин министр болон арадай гэгээрэмэй министр—Борис Павлов; ер министрээр—генерал-майор ринов; газартарлалангай министрээр Христо Петров; хүдэлмэринүүдэй министр Ст. Ласкалов ба портфели министрүүдээр Мушавов, ров болон Гичев гэгшэд томилобо.

Американска сэрэг Бельгидэ оробо

ЛОНДОН, сентябрийн 3. (ТАСС). Рейтер агентствын жуулхань хадаа американ 1-дэхн армийн хоёр колоннел Ходжеса гэгшын команддага доро ябажа сентябрийн 2-ой үглөөгүүр Бельгийн торт дээрэ оробо.

Харуулсанта редакци орлогшо Д. ЛУБСАН

МҮНӨӨДЭР КИНОДА
ПРОГРЕСС—«Белорусскы концерт» ба «Агаарай дээрэ»
ЭРДЭМ—«Хорин»